

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
Γ' ΕΠΑΛ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1η δραστηριότητα

A1. α) Ο αρθρογράφος θεωρεί ότι τα τροχαία ατυχήματα οφείλονται κυρίως στη λανθασμένη οδηγική νοοτροπία, την αδιαφορία για τους κανόνες και την έλλειψη σεβασμού προς την ανθρώπινη ζωή. Υποστηρίζει πως οι αυστηρότερες ποινές δεν αρκούν, αν δεν αλλάξει η κουλτούρα της κοινωνίας. Προτείνει μακρόπνοη παιδεία, ψυχολογική καλλιέργεια και ουσιαστική εκπαίδευση από το σχολείο, ώστε να αναπτυχθεί υπεύθυνη στάση απέναντι στην οδήγηση και τον συνάνθρωπο.

(Μονάδες 10)

β) Ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί παθητική σύνταξη, καθώς το ρήμα «διακατέχεται» βρίσκεται σε παθητική φωνή. Με την επιλογή αυτή δίνεται έμφαση στην κατάσταση και στα χαρακτηριστικά της συμπεριφοράς των οδηγών και όχι τόσο στα πρόσωπα που ενεργούν. Έτσι, το ύφος γίνεται πιο αντικειμενικό, επίσημο και αποστασιοποιημένο.

Μετατροπή σε ενεργητική σύνταξη:

«Μια αίσθηση υπεροχής, απόρριψης των κανόνων και βαθιάς δυσπιστίας προς τους θεσμούς διακατέχει τη συμπεριφορά πολλών οδηγών.»

Στην ενεργητική σύνταξη το ύφος γίνεται πιο άμεσο, ζωντανό και δυναμικό, επειδή προβάλλονται περισσότερο τα αίτια που επηρεάζουν τη συμπεριφορά των οδηγών. Αντίθετα, η παθητική σύνταξη δίνει μεγαλύτερη έμφαση στο αποτέλεσμα και προσδίδει πιο τυπικό και αντικειμενικό χαρακτήρα στο κείμενο.

(Μονάδες 5)

2η δραστηριότητα

A2.

α) Ο αρθρογράφος στην αρχή της δεύτερης παραγράφου θέτει ένα ερώτημα («Η αιτία;») Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνει να προσελκύσει το ενδιαφέρον του αναγνώστη και δημιουργήσει προβληματισμό πριν παρουσιάσει τα αίτια των τροχαίων ατυχημάτων. Παράλληλα, λειτουργεί οργανωτικά, καθώς σηματοδοτεί τη μετάβαση από την περιγραφή των συνεπειών στην ανάλυση των αιτιών του προβλήματος, συμβάλλοντας στη συνοχή και τη δομή του κειμένου.

(μονάδες 5)

β)

1. β. μια βίαιη αναδιαμόρφωση της ίδιας της ταυτότητας του ανθρώπου
2. α. Η κοινή και σταθερή απάντηση που προτείνεται...
3. β. αλλά μακροπρόθεσμες στρατηγικές που θα ξεκινούν από το σχολείο

(μονάδες 6)

γ) **Ενδεικτικά :**

«Κάθε τροχαίο αφήνει πίσω του ζωές κομμένες στα δύο»

«Η ταχύτητα σκοτώνει, η αδιαφορία επαναλαμβάνει το έγκλημα»

«Μια στιγμή στο τιμόνι, μια ζωή στο πένθος»

(μονάδες 4)

3η δραστηριότητα

A3.

Ε.Π. Ομιλία (απαιτείται προσφώνηση-αποφώνηση)

Δ. Τα τροχαία ατυχήματα έχουν αυξηθεί

Z1. Τρόποι αντιμετώπισης από την κοινωνία και τους νέους

Ενδεικτικός Πρόλογος : Κυρίες και κύριοι,

τα τροχαία ατυχήματα αποτελούν ένα από τα σοβαρότερα κοινωνικά προβλήματα της εποχής μας. Κάθε χρόνο πολλοί άνθρωποι χάνουν τη ζωή τους ή τραυματίζονται σοβαρά εξαιτίας της

απροσεξίας, της υπερβολικής ταχύτητας, της χρήσης κινητού τηλεφώνου και της έλλειψης σεβασμού στους κανόνες οδικής κυκλοφορίας. Για τον λόγο αυτό, η αντιμετώπιση του προβλήματος αποτελεί ευθύνη όλων μας.

Z1. Τρόποι αντιμετώπισης

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

- η κοινωνία οφείλει να επενδύσει περισσότερο στην οδική παιδεία. Το σχολείο μπορεί να ενημερώνει τους νέους από μικρή ηλικία
- Κατασκευή πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής σε συνεργασία με τους δήμους.
- Βελτίωση οδικού δικτύου: σήμανση, διαχωριστικές λωρίδες, φωτισμός, καλύτερη ασφαλτόστρωση.
- Έκδοση εντύπων με οδηγίες προς τους οδηγούς, αυστηρές ποινές στους παραβάτες του ΚΟΚ, απόσυρση παλιάς τεχνολογίας οχημάτων.

ΝΕΟΙ

- Απόκτηση οδικής αγωγής ώστε να λαμβάνει ο οδηγός υπόψη του και τη δική του ασφάλεια αλλά και των συμπολιτών του.
- Σεβασμός και πειθαρχία στους κανόνες κυκλοφορίας (τήρηση ορίων ταχύτητας, σημάτων κυκλοφορίας, αποφυγή κατανάλωσης αλκοόλ).
- Αναθεώρηση της αντίληψης που θέλει το αυτοκίνητο μέσο επίδειξης και εντυπωσιασμού.
- Αποφυγή της επιθετικής οδήγησης.
- μπορούν να συμμετέχουν σε δράσεις ενημέρωσης και εθελοντικές καμπάνιες, ώστε να ευαισθητοποιήσουν περισσότερο την κοινωνία.

Ενδεικτικός Επίλογος : Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι η οδική ασφάλεια δεν είναι μόνο θέμα νόμων αλλά κυρίως θέμα παιδείας και πολιτισμού. Μόνο αν όλοι συνεργαστούμε υπεύθυνα, οι δρόμοι μας θα γίνουν ασφαλέστεροι για όλους.

Σας ευχαριστώ.

(Μονάδες 20)

Β. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1η δραστηριότητα

B1. Το θέμα του ποιήματος είναι ο πρόωρος και άδικος θάνατος ενός νέου ανθρώπου («τριάντα ενός χρονών αγόρι») και η καθολική θλίψη που αυτός προκαλεί. Το κυρίαρχο συναίσθημα είναι η συντριβή, η οποία εκφράζεται μέσα από την αντίθεση ανάμεσα στη ζωντάνια που είχε ο νέος («γεμάτο ζωή») και την παγωμένη εικόνα της κηδείας. Η απώλεια είναι τόσο έντονη, που μεταγγίζεται από τους ανθρώπους στα άψυχα αντικείμενα, καθιστώντας τον πόνο αξεπέραστο («με το κεφάλι σκυφτό ορφανό άλογο»).

(Μονάδες 15)

2η δραστηριότητα

B2. α) Παραδείγματα Προσωποποίησης:

1. «πιο λυπημένο από όλους / ήταν το αγαπημένο του αυτοκίνητο»: Το αυτοκίνητο παρουσιάζεται να νιώθει συναισθήματα θλίψης, ανώτερα μάλιστα από των ανθρώπων.
2. «με το κεφάλι σκυφτό»: Αποδίδεται στο αυτοκίνητο μια ανθρώπινη κίνηση που υποδηλώνει πένθος και συντριβή.

(Μονάδες 4)

Λειτουργία της Προσωποποίησης: Η προσωποποίηση λειτουργεί ως μέσο συναισθηματικής μεγέθυνσης. Με το να παρουσιάζει το αυτοκίνητο ως ένα έμψυχο ον που πενθεί, ο ποιητής δείχνει ότι ο θάνατος του νέου δεν είναι απλώς ένα κοινωνικό γεγονός, αλλά μια κοσμική αδικία που επηρεάζει τα πάντα γύρω του. Το αυτοκίνητο γίνεται ο «βουβός μάρτυρας» της ζωής που χάθηκε, κάνοντας την εικόνα πιο δραματική και προκαλώντας μεγαλύτερη συγκίνηση στον αναγνώστη.

(Μονάδες 5)

β) Το γ' πρόσωπο προσδίδει στο κείμενο έναν τόνο αντικειμενικής καταγραφής. Ο ποιητής λειτουργεί ως ένας αποστασιοποιημένος παρατηρητής που καταγράφει το γεγονός της κηδείας χωρίς να εμπλέκει άμεσα ο ίδιος. Αυτό κάνει την περιγραφή να μοιάζει με αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα. Με το «όλοι κλαίγανε», η εστίαση μετατοπίζεται από το ατομικό βίωμα στη συλλογική αντίδραση. Το γ' πληθυντικό συμπεριλαμβάνει το σύνολο των παρευρισκόμενων, προσδίδοντας μια αίσθηση καθολικού πένθους που αφορά την κοινωνία και όχι μόνο έναν συγκεκριμένο άνθρωπο.

(Μονάδες 6)

3η δραστηριότητα

B3. Η κατακλείδα του ποιήματος με την εικόνα του «ορφανού αλόγου» είναι, κατά τη γνώμη μου, η πιο συγκλονιστική στιγμή του έργου. Ο ποιητής χρησιμοποιεί μια τολμηρή μεταφορά: το αυτοκίνητο, ένα σύγχρονο μηχάνημα, ταυτίζεται με το άλογο, το παραδοσιακό σύμβολο πίστης και συντροφικότητας. Το αυτοκίνητο συνδέεται άρρηκτα με την προσωπικότητα του νεκρού. Ήταν «μικρό και γρήγορο», όπως ακριβώς φανταζόμαστε έναν νέο 31 ετών: ορμητικό, βιαστικό να ζήσει, γεμάτο ενέργεια. Η τωρινή του ακινησία στην είσοδο του νεκροταφείου συμβολίζει το απότομο «φρενάρισμα» της ίδιας της ζωής του νέου. Η λέξη «ορφανό» μου προκαλεί μια αίσθηση βαθιάς ερημιάς. Υποδηλώνει ότι ο δεσμός τους ήταν οργανικός: το αυτοκίνητο δεν έχει πλέον λόγο ύπαρξης χωρίς τον οδηγό του. Αυτή η εικόνα αναδεικνύει το μέγεθος της απώλειας: ο θάνατος δεν σταματά μόνο μια καρδιά, αλλά παραλύει και τον κόσμο των αντικειμένων που ο νεκρός αγάπησε και χρησιμοποίησε.

(Μονάδες 20)

Μητρούσκας Δημήτρης (Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος)